

OTSUSTE TEGEMISE JA SEADUSLOOME PROTESESS: SEADUSANDLIKUD MENETLUSED

Menetlused teiseste õigusaktide vastuvõtmiseks EL institutsioonide poolt. Parlamendi mõju EL otsustele oleneb menetluse liigist.

(CNS) *Consultation procedure* — nõuandemenetlus

(SYN) *Cooperation procedure* — koostöömenetlus

(COD) *Co-decision procedure* — kaasotsustamismenetlus

(AVC) *Assent procedure* — heakskiidumenetlus

Nõuandemenetlus (*nn. esimene lugemine*) — Ühenduste seadusandlik menetlus, milles normi võtab sisuliselt vastu Nõukogu, olles kohustatud konsulteerima Parlamendiga. Parlamendil on siiski vaid nõuandva arvamus õigus. EÜ asutamislepingu järgi kohaldatakse nõuandemenetlust mitmes olulises valdkonnas nagu põllumajandus, riigiabi, õigus- ja haldusnormide, mis otseselt puudutavad ühisturu rajamist või toimimist, ühtlustamine (art. 94, end. 100). Vt. joonis

Koostöömenetlus (*nn. teine lugemine*) — EÜ asutamisleping art. 252 (end. art. 189c). Euroopa ühenduste seadusandlik menetlus, mis annab Parlamendile õiguse nõuda, et enne otsuse vastuvõtmist oleks Nõukogus ühehäälsus. Kaotati Amsterdami lepinguga, v.a. majandus- ja rahaliidu valdkonda puudutavad küsimused.

Kaasotsustamismenetlus (*nn. kolmas lugemine*)— EÜ asutamisleping art. 251 (end. art. 189b). Euroopa ühenduste mitmeetapiline seadusandlik menetlus, mis seati sisse EL lepinguga 1993 ja mis hõlmab Nõukogu ja Euroopa Parlamenti. Kaasotsustamise puhul on Euroopa Parlamendi sõnaõigus kõige suurem. Vt. joonis.

Lepituskomitee (Conciliation Committee)

EÜ asutamisleping, art. 251(4) (end. 189 (4)).

Kaasotsustamismenetlus käigus kokku kutsuda võidav komitee, mis koosneb võrdselt Euroopa Liidu Nõukogu esindajatest ja Euroopa Parlamendi liikmetest (15 ja 15). Komitee ülesandeks on jõuda kokkuleppeke ühise teksti suhtes, tehes otsuse Nõukogu liikmete või nende esindajate kvalifitseeritud häälteenamusega ja Euroopa Parlamendi esindajate häälteenamusega.

Heakskiidumenetlus (*e. nõusolekumenetlus*) — Euroopa ühenduste seadusandlik menetlus, milles Nõukogu vajab õigusakti vastuvõtmisesks Euroopa Parlamendi absoluutse häälteenamusega nõusolekut. Kohaldatakse enamasti selliste oluliste küsimuste nagu liikmeskonna laiendamise, assotsiatsiooni-lepingute, Euroopa Keskpanga, struktuurifondide eesmärkide ja ülesannete suhtes.

NÕUANDEMENETLUS

(Consultation procedure – CNS)

Amsterdami leping: artikkel 250

Maastrichti leping: artikkel 189A

Muutused: ei ole

1. Kui nõukogu teeb käesolevast lepingust lähtuvalt otsuse komisjoni ettepaneku põhjal, siis on õigusakti puhul, mis seda ettepanekut muudab, nõutav ühehäälsus arvestades artikli 251 lõigetes 4 ja 5 sätestatut.
2. Niikaua kui nõukogu ei ole otsustanud, võib komisjon muuta oma ettepanekut ükskõik millal ühenduse õigusakti vastuvõtmisele viiva menetluse jooksul.

**Kaasotsustamismenetlus
(Codecision procedure – COD)
Amsterdami leping: artikkel 251
Maastrichti leping: artikkel 189B**

1. Kui käesolevas lepingus viidatakse õigusakti vastuvõtmise alusena käesolevale artiklile, siis kohaldatakse järgmist menetlust.
2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku. Nõukogu, kes teeb otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega pärast Euroopa Parlamendi arvamuse saamist:
  - Võib kavandatava õigusakti vastu võtta, kui ta kiidab heaks kõik Euroopa Parlamendi arvamuses leiduvad muudatused;
  - Võib kavandatava õigusakti vastu võtta, kui Euroopa Parlament ei soovita ühtki parandust;
  - Jõuab muul viisil ühisele seisukohale ja teeb selle teatavaks Euroopa Parlamendile. Nõukogu teavitab Euroopa Parlamenti täielikult põhjustest, mis viisid ühise seisukoha vastuvõtmisele. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti täielikult oma seisukohast.

Kui kolme kuu jooksul pärast sellist teatavakstegemist:

- a) Euroopa Parlament kiidab ühise seisukoha heaks või pole otsust teinud, loetakse kõnesolev õigusakt kooskõlas ühise seisukohaga vastuvõetuks;
  - b) Euroopa Parlament lükkab oma liikmete absoluutse enamusega ühise seisukoha tagasi, loetakse kavandatav õigusakt vastuvõtmata jäetuks;
  - c) Euroopa Parlament paneb oma liikmete absoluutse häälteenamusega ette ühise seisukoha muudatused, saadetakse muudetud tekst edasi nõukogule ja komisjonile, kes esitab nende muudatuste kohta oma arvamuse.
3. Kui kolme kuu jooksul pärast asja andmist tema otsustada kiidab nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega kõik Euroopa Parlamendi muudatused heaks, loetakse kõnesolev õigusakt niiviisi muudetud ühise seisukoha näol vastu võetuks; muudatuste puhul, mille kohta komisjon on esitanud eitava arvamuse, teeb nõukogu otsuse ühehäälselt. Kui nõukogu kõiki muudatusi heaks ei kiida, kutsub nõukogu eesistuja kokkuleppel Euroopa Parlamendi presidendiga kuue nädala jooksul kokku lepituskomitee koosoleku.
  4. Nõukogu liikmetest või nende esindajatest ja võrdsest arvust Euroopa Parlamendi esindajatest koosneva lepituskomitee ülesanne on jõuda kokkuleppele ühise teksti suhtes, tehes otsuse nõukogu liikmete või

nende esindajate kvalifitseeritud häälteenamusega. Komisjon võtab lepituskomitee menetlusest osa ning teeb kõik vajalikud algatused selleks, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohti lähendada. Seda ülesannet täites käsitleb lepituskomitee ühist seisukohta Euroopa Parlamendi ettepannud muudatuste alusel.

5. Kui lepituskomitee kiidab kokkukutsumisest alates kuue nädala jooksul heaks ühise teksti, otsustab nii Euroopa Parlament antud häälte absoluutse enamusega kui ka nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega sellest heakskiitmisest kuue nädala jooksul, kas võtta kõnesolev õigusakt vastu ühise teksti kohaselt. Kui üks kahest institutsioonist kõnesolevat õigusakti selles ajavahemikus vastu ei võta, loetakse see vastuvõtmata jäetuks.
6. Kui lepituskomitee ühist teksti heaks ei kiida, loetakse kõnesolev õigusakt vastuvõtmata jäetuks.
7. Käesolevas artiklis märgitud kolmekuulisi ja kuuenädalasi tähtaegu võib Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendada maksimaalselt vastavalt ühe kuu ja kahe nädala võrra.

KOOSTÖÖMENETLUS
(Cooperation procedure – SYN)
Amsterdami leping: Artikkel 252
Maastrichti leping: Artikkel 189C
Muutused: ei ole

Kui käesolevas lepingus viidatakse õigusakti vastuvõtmise alusena käesolevale artiklile, siis kohaldatakse järgmist menetlust:

a) tehes otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega komisjoni ettepaneku põhjal ja pärast Euroopa Parlamendi arvamuse saamist, võtab nõukogu vastu ühise seisukoha;

b) nõukogu ühine seisukoht tehakse teatavaks Euroopa Parlamendile. Nõukogu ja komisjon informeerivad Euroopa Parlamenti täielikult nendest põhjendustest, mis viisid nõukogu ühise seisukoha vastuvõtmisele, ning samuti komisjoni seisukohast.

Kui sellest teatavakstegemisest kolme kuu jooksul Euroopa Parlament kiidab selle ühise seisukoha heaks või ei ole selle tähtaja jooksul otsust vastu võtnud, siis võtab nõukogu kõnesoleva õigusakti kooskõlas ühise seisukohaga lõplikult vastu;

c) Euroopa Parlament võib punktis b märgitud kolmekuulise tähtaja jooksul oma liikmete absoluutse häälteenamusega soovitada teha muutusi nõukogu ühises seisukohas. Sama häälteenamusega võib Euroopa Parlament ka nõukogu ühise seisukoha tagasi lükata. Menetluse tulemus tehakse teatavaks nõukogule ja komisjonile.

Kui Euroopa Parlament on nõukogu ühise seisukoha tagasi lükanud, on teisel lugemisel otsuse tegemiseks nõutav nõukogu ühehäälsus;

d) ühekuulise tähtaja jooksul vaatab komisjon uuesti läbi ettepaneku, mille alusel nõukogu võttis vastu oma ühise seisukoha, ja võtab arvesse Euroopa Parlamendi soovitatud muudatusi.

Samal ajal oma uuesti läbivaadatud ettepanekuga saadab komisjon nõukogule Euroopa Parlamendi muudatused, mida ta ei ole vastu võtnud, ja avaldab nende kohta oma arvamuse. Nõukogu võib need muudatused ühehäälselt vastu võtta;

e) nõukogu võtab kvalifitseeritud häälteenamusega vastu komisjoni uuesti läbivaadatud ettepaneku.

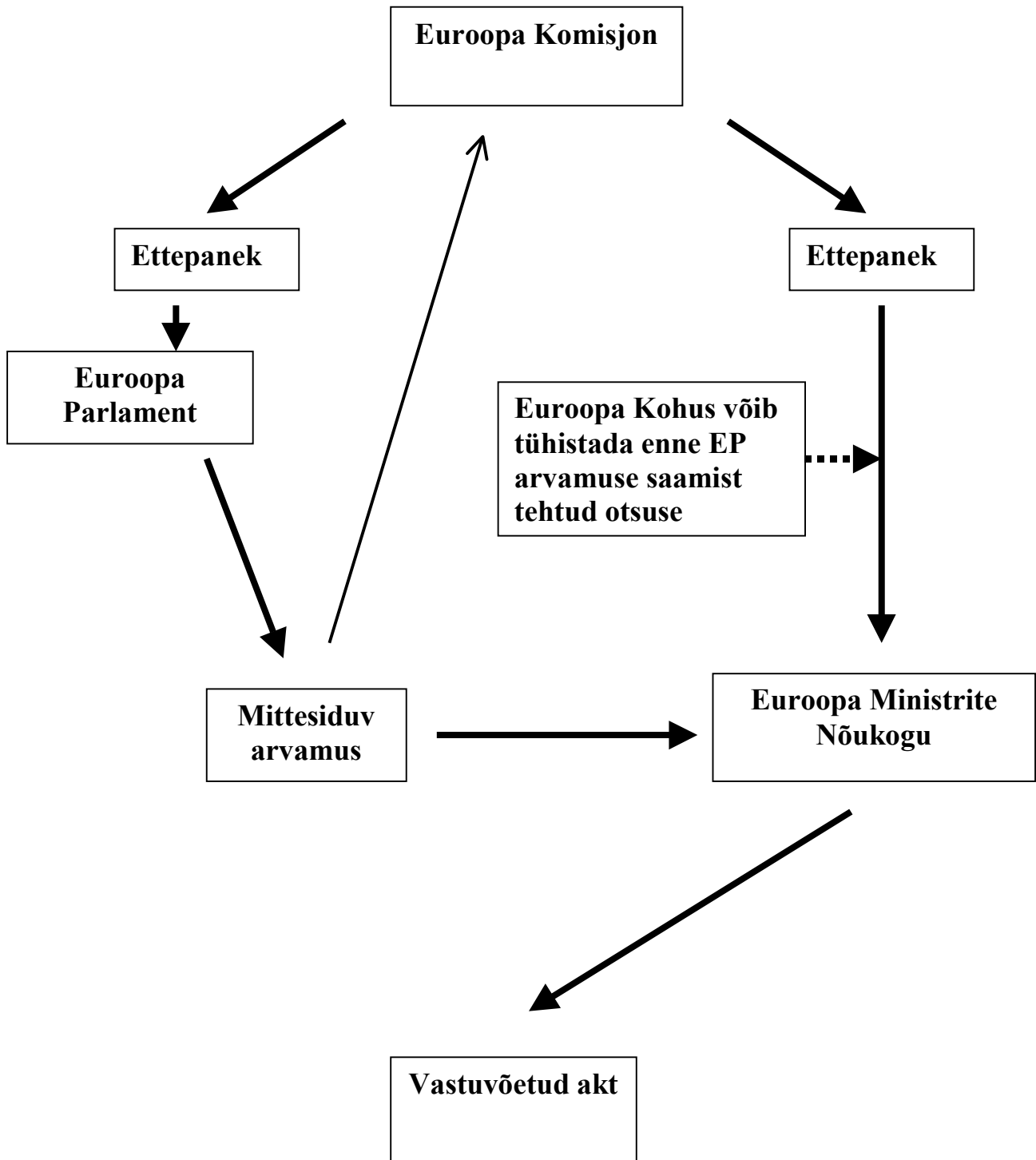
Komisjoni poolt uuesti läbivaadatud ettepaneku muutmiseks on nõutav nõukogu ühehäälsus;

f) punktides c, d ja e märgitud juhtudel peab nõukogu tegema otsuse kolmekuulise tähtaja jooksul. Kui selle tähtaja jooksul ei ole otsust vastu võetud, loetakse komisjoni ettepanek vastuvõtmata jäetuks;

g) punktides b ja f märgitud tähtaegu võib nõukogu ja Euroopa Parlamendi ühisel kokkuleppel pikendada kõige rohkem ühe kuu võrra.

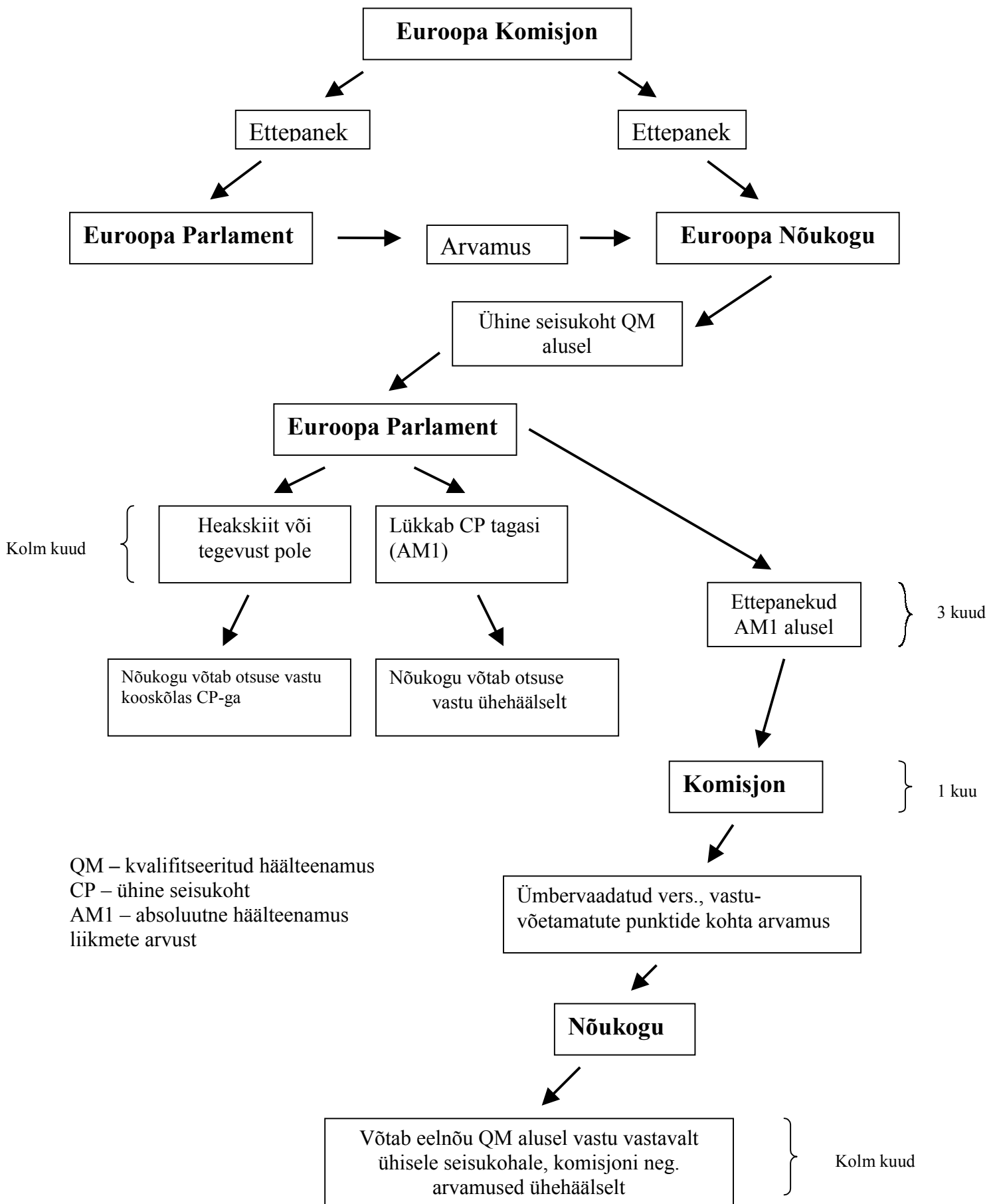
Nõuandemenetlus (Consultation procedure - CNS)

artikkel 250

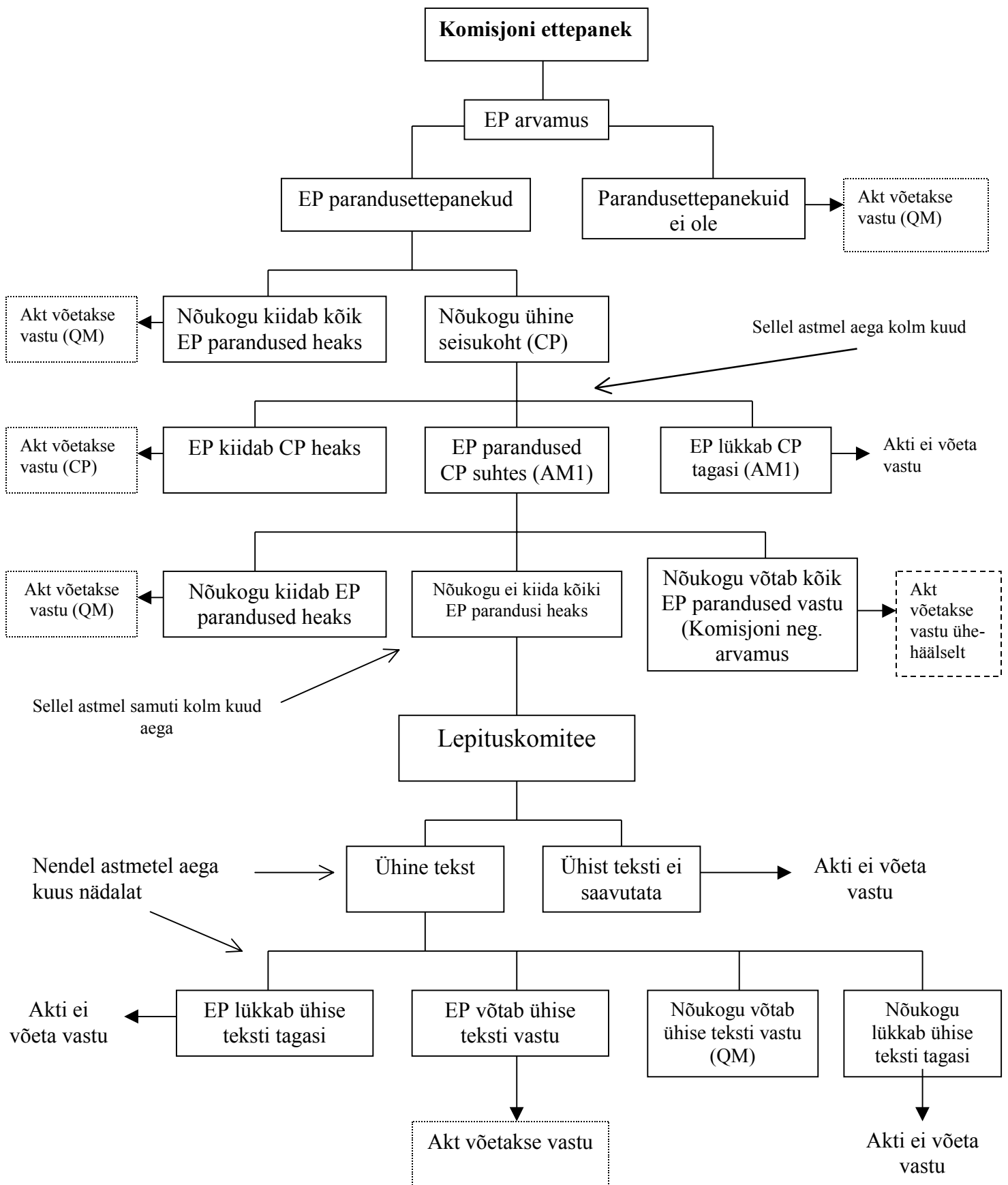
Koostöömenetlus (Cooperation procedure)

artikkel 252

Kaasotsustamismenetlus (COD), artikkel 251

QM: kvalifitseeritud häälteenus

CP: ühine seisukoht

AM1: absoluutne enamus Parlamendi liikmete arvust

AM2: absoluutne häälteenus Parlamendis

INSTITUTSIOONIDE TÖÖDOKUMENDID

Komisjoni töödokumendid

X/234/96

Viitab DG X - ne (Audiovisuaalne meedia, Informatsioon, Kommunikatsioon ja Kultuur) 234-ndale dokumendile, mis on väljastatud 1996. aastal.

COM (96) 256

Komisjoni eelnõu 1996.aastal numbriga 256 (igal aastal nummerdatakse algusest peale)

COM (96) 256/2

Eelmise dokumendi revideeritud eelnõule on lisatud märke, mis näitab, et tegu on teise variandiga.

COM (96) 256 final

Komisjoni 1996.a. 256-nda eelnõu teksti lõplik versioon.

SEC (1998) 1147 final

Komisjoni sisese 1998.aastast pärineva töödokumendi nr. 1147 viimane versioon.

rev.2

rev. tähistus viitab dokumendi versioonile (antud juhul teine versioon)

En

Näitab, mis keelse dokumendiga on tegemist (antud juhul inglise keelne)

Parlamendi töödokumendid

▪ Seeriad

A4-0192/98

Parlamendisisesed ettekanded. A – ettekanne, 0192 – dokumendi number, 98 – aasta.

B4-0100/98

Ettepanekud resolutsioonide vastuvõtmiseks ja suulised küsimused, millest on saanud istungjärgu dokumendid. B – ettepanekud või suulised küsimused, 0100 – dokumendi number, 98 – aasta.

C4-0389/98

Teistest institutsioonidest tulnud dokumendid, mida parlamendis arutatakse. C – teiste institutsioonide dokumendid, 0389 – dokumendi number, 98 – aasta.

▪ Parlamendi töödokumendi viitamise näide

PE   **DOC**   **A5**   –   **0050/99**
***III

PE – Parlament Européen (Euroopa Parlament)

A (B,C) – seeria

5 (1, 2, 3, 4) – näitab, et ettekanne on esitatud viienda (1999 – 2004) otse valitud Euroopa Parlamendi ajal.

0050/99 – viienda parlamendi 50. ettekanne 1999. aastal. Numeratsioon ei alga mitte aasta algusest, vaid on jätkuv parlamendi tegutsemisaja jooksul.

***III – näitab, mitmenda lugemisega on tegemist (antud näite puhul on tegemist kolmanda lugemisega)

- * CNS
- **I SYN esimene lugemine
- **II SYN teine lugemine
- *** AVC
- ***I COD esimene lugemine
- ***II COD teine lugemine
- ***III COD kolmas lugemine

- **Parlamendisene dokumentide numeratsioon**

- **PE208.303**

Iga parlamendis valminud dokument, olenemata sellest, kas see on istungjärgu dokument või puhtalt majasisene märkus, kannab PE numbrit, mille abil saab dokumenti identifitseerida kui seda koostatakse.

- **Plenaaristungil vastuvõetud resolutsioonid ja arvamused**

- **R4-0192/98**

Seadusandlikud resolutsioonid, otsused, mitteseadusandlikud resolutsioonid, omaalgatuslikud resolutsioonid, eelarvega seotud resolutsioonid.

- **R4-3006/98**

Resolutsioonid aktuaalsetel, kiiretel ja tähtsatel teemadel – (sellised resolutsioonid nummerdatakse alati alates 3000)

- **Parlamendi liikmete kirjalikud küsimused**

- **E-1720/97**

Euroopa Parlamendi resolutsioonid ja arvamused

Seadusandlikud resolutsioonid (Legislative resolutions) – nende suhtes hääletatakse plenaaristungitel ettekannete alusel, mis on vastu võetud vastutava parlamendikomitee poolt ja mis kehastavad parlamendi arvamust esimesel lugemisel (*Parliament's opinion at first reading*) komisjoni poolsete seadusandluse ettepanekute kohta.

Resolutsioonid (Resolutions), mille suhtes hääletatakse plenaaristungitel ettekande alusel, mille on koostanud vastutav parlamendikomitee ja sisaldavad parlamendi arvamust (*Parliament's opinion*) komisjoni esitatud strateegiliste dokumentide kohta (Valged ja rohelised raamatud, teadaanded).

Otsused ühise seisukoha kohta (Decisions on a common position)

– kujutavad endast parlamendi arvamust teisel lugemisel (*Parliament's opinion at second reading*) koostöö protseduuri ja kaasotsustamisprotseduuri käigus .

Otsused ühise teksti kohta (Decisions on a joint text)

– kujutavad endast Parlamendi arvamust kolmandal lugemisel (*Parliament's opinion at third reading*) COD-protseduuri käigus.

Omaalgatuslikud resolutsioonid (Own-initiative resolutions)

– neid hääletatakse plenaaristungitel omaalgatuslike ettekannete alusel (INI protseduur), mille on koostanud vastav parlamendikomitee ilma, et selle komiteega oleks konsulteeritud, küsitud selle arvamust või edastatud sellele resolutsiooni ettepanek.

Eelarvega seotud resolutsioonid (Budgetary resolutions)

Resolutsioonid tähtsatel ja kiiretel teemadel (Resolutions on topical and urgent subjects of major importance), mida hääletatakse plenaaristungil, mis järgneb arutelule resolutsiooni ettepaneku alusel (B4, nüüd B5), mis on päevakorda antud poliitilise grupi või vähemalt 29 liikmelise parlamendiliikmete grupi poolt teemadel, mis on tavaliselt seotud jooksvate poliitiliste või sotsiaalsete sündmustega Euroopas või maailmas.

Euroopa Nõukogu töödokumendid

- **Nõukogu töödokumendid identifitseeritakse kahe formaadi alusel:**

n. – 6901/2/96

n. – 3164/98

6901 (3164) - järjekorranumber (võib olla ka 1-5 numbrit) (valikuline) number

2 – dokumendi ülevaadatud versiooni number (1-2 kohta)

96 (98) - aasta number (alates 1999. aastast neljakohaline)

- **Järelliited, mis identifitseerivad dokumendi erinevaid versioone:**

TRA – tööversioon (*Work document*)

ADD – lisa (*Addendum*)

COR – korrigeerimine (*Corrigendum*)

REV – ülevaatamine (*Revision*)

EXT – väljavõte (*Extract*)

AMD – parandus (*Amendment*)

- **Igale järelliitele järgneb järjestikune number:**

N. **REV 1** – esimene ülevaatamine

REV 2 COR 1 – teise ülevaatamise esimene korrigeerimine

ERINEVATE AKTIDE TÜÜPIDE JA MENETLEMISPROTSEDUURIDE KOODID

Seadusandlike menetluste viited:

COD (*Co-decision procedure*) – kaasotsustamismenetlus

CNS (*Consultation procedure*) – nõuandemenetlus

SYN (*Cooperation procedure*) – koostöömenetlus

AVC (*“d’avisconforme” procedure*) – nõusolekumenetlus

ACC (*Common Commercial Policy*) – Ühine kaubanduspoliitika

ATT - oodatav seadusandlik menetlus (komisjoni aastases
tööprogrammis)

Mitteseadusandlikud viited:

ACI – institutsioonidevaheline leping

COS – strateegiadokumendid, Rohelised raamatud, komisjoni raportid, 2
ja 3 samba valdkonnad, artiklid 91, 93; komisjoni ettepanekute
eelnõud

NOM – ametissenimetamise menetlus

INF, INC, INS, INB – informatiivsed menetlused

ATT – oodatav mitteseadusandlik menetlus

Parlamendi resolutsioonide viited:

INI – omaalgatuslik menetlus

MOC – ettepanek arvamuseavalduseks

R4 – tähtsad ja kiired teemad (n. artiklid 37, 40, 47 jne)

Parlamendisisesed menetlused:

REG – EP protseduurireeglid

IMM – puutumatus andmine parlamendi esindajatele (*immunity*)

R4 – resolutsioon, artiklid 135, 136

Eelarvega seotud menetlused:

BUD – eelarve protseduur

DEC – võla tasumise protseduur

GBD – eelarve juhtimine

R4 – resolutsioonid artiklid 85, 87

Majandus- ja sotsiaalkomitee arvamus

Majandus- ja sotsiaalkomitee – prantsuse keeles *Comité Economique et Social*, e. CES - arvamustele viidatakse järgnevalt:

CES (99) 15

(99) - aasta
15 - jooksev numeratsioon aasta algusest

Näide: CES0879/99, kus tähekombinatsioon CES tähistab Majandus- ja sotsiaalkomiteed ja 0879 on konkreetne dokumendi (järjekorra) number ja 99 tähendab 1999. aastat.

Regioonide komitee arvamus

Regioonide komitee – inglise keeles *Committee of Regions (COR)*, prantsuse keeles on *Comité des Regions (CDR)* – selle arvamused nummerdatakse järgmiselt:

COR 15/99 või

CDR 15/99

15 - jooksev number
99 - aasta

Näide: CDR0193/99, kus tähekombinatsioon CDR tähistab Regioonide komiteed ja 0193 on konkreetne dokumendi (järjekorra) number ja 99 tähendab 1999. aastat.

Euroopa Kohtu ja Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu materjalide viitamine

100/80, [1981] ECR 20

100. juhtum 1980. aastal, otsus on tehtud 1981. aastal. Avaldatud Euroopa Ühenduste Kohtu ja Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu lahendites 1981. aastal leheküljel 20. Vorm oli kasutusel enne esimese astme kohtu loomist. Peale 1989. aastat tehakse vahet C– ja T– lahendite vahel.

C-5/93, [1994] ECR 50

5. juhtum, mis on antud Euroopa Kohtule 1993. a. lahendamiseks. Otsus on tehtud 1994. aastal ning avaldatud Euroopa Ühenduste Kohtu ja Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu lahendites 1994. aastal leheküljel 50.

T-13/90, [1992] ECR 100

10. juhtum, mis on antud Euroopa Kohtule 1990. a. lahendamiseks. Otsus on tehtud 1992. aastal ning avaldatud Euroopa Ühenduste Kohtu ja Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu lahendites 1992. aastal leheküljel 100.

T-25/99 R

‘R’ tähistab on esialgset kohtuotsust.

C-275/99 P

‘P’ näitab, et tegemist on esimese astme kohtu otsuse edasikaebamise lahendiga Euroopa Kohtus.